DISPUTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

FEBRE PUERPERARUM.

12

DISPUTATIO MEDICA INAUGURALIS,

DE

FEBRE PUERPERARUM.

QUAM,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,

D. GULIELMI ROBERTSON, S. T. P.

ACADEMIÆ EDINBURGENÆ Praefecti;

NEC NON

Amplissimi SENATUS ACADEMICI consensu,

Et nobilissimae FACULTATIS MEDICÆ decreto,

PRO GRADU DOCTORIS,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

Eruditorum examini subjicit

GULIELMUS SIMPSON,

ANGLUS.

Soc. Med. Edin. Sod.

Ad diem 24. Junii, hora locoque solitis.

EDINBURGI:

Apud BALFOUR et SMELLIE,

Academiae Typographos.

M,DCC,XCIII.

PATRUO SUO DILECTO,

VIRO REVERENDO

JOHANNI SIMPSON,

HASCE STUDIORUM PRIMITIAS,

SUMMAE OBSERVANTIAE TESTIMONIUM,

OFFERT

AUCTOR.

DISPUTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

FEBRE PUERPERARUM.

Auct. G. SIMPSON.

Historia Morbi. PUERPERARUM febris * plerumque secundo, vel tertio, post partum die, accedere solet: Hoc autem minime perpetuum est: Non desunt enim exempla, in

A quibus

* Quamvis hoc vocabulum in omnes tentationes febriles, quibus puerperae obnoxiae sunt, pari jure cadere possit; in hac tamen dissertatione, de peculiari illo signorum

quibus non solum septimo, vel octavo, sed etiam ipsissimo puerperii die, si non ante hoc tempus, impetum suum facit.

A frigoris sensu, et horrore, qui incertis intervallis plus minusve frequenter remeant, fere incipit; haec autem signa interdum adeo levia sunt, ut non solum aegrotantem, sed etiam ipsam curantes, effugiant.

Ægra a morbo inchoato dolorem capitis, quem haud raro vertigo comitatur, quique sinciput, plerumque ad supercilia torquet, conqueritur. Jamque magna urget sitis; facies rubore suffunditur; animus est dimissus; oculi nitorem amittunt; et aegra debilitatis generalis atque lassitudinis sensu afficitur.

Totum

norum concursu, quibus haec affectio, cui nomen strictius et usitatius assignari solet, insignitur, differere volumus.

Totum abdomen, cessante rigore, tenerum evadit; primo molle est; sed, dolore ingravescente, paulatim tumescit: Neque tumoris magnitudo doloris gravitati respondet; quando enim dolor minus solito acutus visus est, tumor admodum insignis adfuit. Abdominis dolor perpetuus ac universus est; plerumque vero unam ejus partem gravius quam caeteras afficit: Hoc tamen admodum varium est. Aliis aegris scrobiculus cordis maxime dolet: Aliis vero dolor ad diversas hypogastrii partes refertur; et inde nonnunquam ad femora vibratur. Abdominis tegumenta tandem adeo tenera et tactus impatientia fiunt, ut stragulorum pondus vix tolerari queat.

Arteriarum pulsus, a morbi initio, multum crebriores fiunt; centies enim aut saepius plerumque temporis minuto primo micant; variantes centum inter et centum ac triginta numerum tenent; progrediente morbo, frequentiores adhuc

huc et abnormes ſunt, donec tandem prorſus innumerabiles evadunt. Pulſus quoque debilis eſt, quamvis initio per paucas horas nonnunquam durus, ac plenus, digitum ferit.

Lingua varias ſpecies induit; in quibuſdam exemplis, parum aut nihil affici videtur: In aliis albida atque humida exiſtit. Lira ſicca coloris obſcure rubri mediam linguam aliquando occupat; et, appropinquante morte, villis fuſcis fere obducitur.

Nec magis ſibi conſtat cutis: Saepe a ſolita ſanitatis temperie vix deflectitur; ſaepe quidem calida et ſicca evadit: Nonnunquam vero ſudor, qui artus ſuperiores potiſſimum occupat, prorumpit. Nec minus, incipiente morbo, alvi excretio variat; in quibuſdam enim exemplis regularis eſt; in aliis vero aliqua ex parte aſtringitur; dum in quibuſdam levis alvi purgatio ab initio adeſt; quae quidem ſemper poſt

unum

unum vel ulterum diem, quo tempore dejectiones plerumque nigricantes, admodum foetidae, et aliquando ſpumoſae invenientur, expectanda eſt.

Ægra haud raro perpetua fere deſidendi cupiditate, et ſimul frequenti ad urinam reddendam ſtimulo, afficitur: Haec primo parcius redditur, et, ſicut in omnibus affectionibus febribus fieri ſolet, ſpecie inſigniter variat: Quod quidem a lochiorum conditione plurimum pendere videtur. Si lochia parum mutata perſtent, urina plerumque coloris rutili eſt; et, quando morbus fauſte terminatur, ſedimentum copioſum ac fuſcum aliquando deponere ſolet.

Lochia, in pluribus exemplis, nullam mutationem ſubeunt; in nonnullis minuuntur vel reprimuntur, et in aliis proclivitatem ad putredinem oſtendunt.

Lactis ſecretio, ſive ineunte, ſive progrediente, morbo,

morbo, parum nonnunquam mutatur; ſaepe tamen febris decurſu minuitur, vel penitus ſupprimitur; ſimulque mammae, firmitate ſua amiſſa, molles atque flaccidae fiunt.

Nauſea atque vomitio praſina morbi impetum ſaepius comitantur, et per totum morbi decurſum plus minus adſunt; finem verſus, quando funeſtus exitus ingruit, vix aliquid ventriculo inſidebit; et quae vomitu rejiciuntur, colorem ac ſpeciem coffeae faecis referunt.

Aëris aſpiratio magnam ſed peculiarem moleſtiam inducit. Ægra quidem anhela non eſt, nec ſpiritum difficilem, uti in pneumonia, neque cum ſibilo ſtrepente, ſicut in aſthmate fit, trahit: Sed doloris et anxietatis ſenſus, qui inſpiratione plena excitatur, adeo gravis eſt, ut aegrota ſpiritu quaſi ad dimidium tracto refici atque recreari videatur.

Notatu

Notatu dignum eſt, vi et gravitate caeterorum ſignorum non obſtante, delirium perraro, atque tendinum ſubſultum adhuc rarius, uti obſervatione conſtat, ſupervenire.

Pulſuum frequentia, corporis et animi anxietas, et ſpirandi difficultas, indies ingraveſcere ſolent; dejectiones foetidae inſciae elabuntur; ſudor viſcidus ac gelidus in artus diffunditur; et miſera, torminibus remittentibus, inani ſanitatis recuperandae ſpe lactata, die ſexto vel ſeptimo febri ſuccumbit; haec tamen modo curſum ſuum multo citius conficit; modo autem in duodecimum vel decimum quartum diem protrahitur. Quando morbus ad finem fauſtum perducitur, hoc plerumque tertio vel quarto poſt acceſſum die accidit; et in iſtiuſmodi exemplis, morbum, diarrhoea, urinae profluvio, vel ſudore copioſo, ſolvi, a quibuſdam obſervatum eſt: Hujuſmodi autem morbi terminationes adeo ſunt

incertae,

incertae, et interdum minime obſervatae, ut nulla eis fiducia collocanda ſit.

De cadaverum inciſione.—Accuratiſſimam ſpecierum morbidarum enumerationem, quae cadavera foeminarum, quae huic morbo ſuccubuere, incidendo, inventae fuerunt, medici D. HULME acceptam referre debent. Abdomen plerumque inſigniter tumidum, non autem tenſum, neque, quod colorem attinet, aliquid praeter naturam oſtendere, obſervat. Inciſo abdomine, aëris foetidi quantitas prorumpit.

In exemplis vero in quibus alvi proluvies graviſſima, et morbi uſque ab initio extiterat, abdomen omnino planum et potius aliquatenus ſubſediſſe viſum eſt.

Quantitas humoris ſeroſi, nonnunquam ad libras duas, cui maſſulae membranaceae aut moleculae inſtar lactis coagulati, vel innatabant,

vel

vel inteſtinis adhaerebant, in abdominis cavo inventa eſt.

Inteſtina, in quibuſdam exemplis, plus minuſve inflammata, atque aëre diſtenta fuerunt; in aliis equidem ſibi invicem leviter adhaerebant. Haec inflammatio in totum peritonaeum diffundi videbatur.

Omentum, in omni exemplo, vehementer affectum, valde inflammatum erat, vaſis ejus admodum turgidis et mole auctis; in paucis quidem exemplis ſuppuratio, immo etiam nonnullis gangraena, ſupervenerunt.

Morbum in jecur, caeteraque abdominis viſcera, diffundi, neque ſemper intra illius parietes cohiberi, ſed aliquando ad thoracem obrepſiſſe, et in his pulmones manifeſte affici, compertum eſt.

Uterum tamen, in quovis ſex exemplorum quae Hulme indagavit, ſi unum excipias, ſine ullis inflammationis ſignis invenimus; et haec quidem exceptio fortuito obtigiſſe videtur; ſuperficies enim omenti inferior, quae gangraena affecta eſt, utero, qui in diverſis ejus partibus colore livido imbutus fuit, proxime incubuit: Idemque livor eodem modo cum ovariis communicatus eſt.

Si uterum, lochiis nondum ſuppreſſis, ſcrutemur, ſuperficies ejus interna gangraenae ſcrupulum nobis injicere facile poterit; fas autem eſt obſervare, hanc uteri ſpeciem omnino a fluxu pendere, eandemque non difficiliter eximi poſſe.

De cauſis remotis.—Magna mobilitas et ſolicitudo, quibus gravidae angi ſolent, et ſumma debilitas quae partum inſequitur, ad peculiarem in febrem opportunitatem inducendam, et ad hunc ſtatum maxime omnium, cauſis occaſio-

nalibus

nalibus admotis, tentationi febrili obnoxium reddendum, confpirant.

Caufas quidem occafionales veftigiis quafi plerumque confequi poffumus ad imperitam parturientis tractationem, et exinde ad immunditiam, diaetam parum idoneam, aëris liberioris defectum, frigus, vel, ut brevi expediamus, ad quamlibet caufarum quae febrem communem fimplicem excitant.

De morbi natura.—Opinionum diverfitas, quae de puerperarum febris natura, apud diverfos auctores invaluit; et *theoreae* variae, quibus diverfarum caufarum, quas finxerunt, modi operandi rationem reddere moliuntur; neque quidem pauciores, neque ad animos noftros explendos magis accommodae funt, quam commenta, quae ad cujufvis fere alius morbi cui gens humana obnoxia eft, naturam inveftigandam, excogitata fuere.

Morbus

Morbus ab HIPPOCRATE * multiſque auctoribus recentioribus † lochiorum ſuppreſſioni tributus eſt: Cum autem ex morbi hiſtoria conſtet, hanc rem longe aliter ſaepe ſe habere, et illam exinanitionem in multis exemplis neque quantitate minui, neque qualitate peccare, fieri non poteſt quin iſtam ſententiam rejiciamus: Effectus enim adeo ſibi conſtantes a cauſa inſtabili ac incerta haudquaquam provenire poſſunt.

HOFFMAN ‡, DENMAN §, et plerique quidem auctores, uteri inflammationem puerperarum febris cauſam agnoſcunt: Haec autem, utpote morbus

* De morb. mulieb. lib. 1. ſect. 2. vid. de Haller artis medicae, tom. 3.

† Vid. Boerhaave de morbis puerperii, aphoriſm. 1329, &c.

‡ Vid. Hoffman, tom. 4. ſect. 2. cap. 10. de inflammatione et febre uterina.

§ Vid. Denman, Eſſay on puerperal fever.

morbus tum ſignis, tum medendi ratione omnino diverſus, prima facie, nobis rejicienda videtur; maxime ob inſuperabilia quae cadaverum inciſorum inſpectio hujuſmodi opinioni objicit; uterus enim inflammatione, ſaltem primaria, nunquam in hac febre affici invenitur.

Van Swieten *, paucique medici, ejus veſtigia prementes, lactis tranſlationem pro hujus morbi cauſa habent; hanc quidem ſententiam inde oriri veriſimile eſt, quod poſt mortem humor lacteus in abdominis cavo repertus fuerit. Si concedatur, iſtiuſmodi tranſlationem fieri poſſe, pro morbi effectu, potius quam cauſa, habenda nobis videretur. Nam in multis exemplis lactis ſecretio nequaquam mutata eſt. Re ſatis perpenſa, minime mirandum eſt, omnes affectiones, quibus puerperae obnoxiae fiunt, a variis, et praecipue mulieribus ipſis, abnormi lactis et lochiorum fluxui eſſe imputatas; haec enim

* Morb. puerper. tom. 4. § 1329, &c.

enim huic ſtatui ſoli propria ſunt; et corpore quavis cauſa inſigniter turbato, inter prima morbi ſigna fere afficiuntur.

Hulme * vim argumentorum ſatis quidem ſpecioſam offert, quibus, inteſtinorum et omenti inflammationem, cauſam morbi proximam eſſe, illaque uterum gravidum prementem cauſam praediſponentem, probare molitur.

Huic autem objici poteſt, ſignorum febrilium acceſſum, abdominis teneritudini ac moleſtiae, praeire; haec igitur pro illorum effectu haberi non poſſe.

Et ſane, ſi, hoc auctore judice, ſanguinis circuitus in partibus vicinis, utero diſtendente impeditus foret; mala eventa ultimis potius graviditatis menſibus, quam puerperio, ſuperveniſſe oportet;

* Treatiſe on puerperal fever, chap. 6.

oportet; effectus enim se ante causam sublatam ostendere debent.

Opinionis hujusce auctor, musculorum abdominis atque septi transversi actioni inter parturiendum, plus satis inniti videtur: Asserit enim, intestina et omentum, omni nisu parturientis spastico, utero atteri et quasi commoli, dum infans viam sibi in pelvim patefacit: Foetus autem caeteraque quae in utero continentur, vi, qua fibrae ejus musculosae se contrahendi pollent, potissimum expelluntur: Nec non eorum, qui de hac re scripserunt, observatione, partus faciles ac naturales haud rarius hac puerperarum affectione, quam lentos ac difficiles, in quibus omnes vires adjutrices maxime necessariae fiunt et validissime exercentur, excipi constat.

Porro, si res ita se haberet, morbus, de quo agitur multo frequentior ac generalior foret oportet; nec in aliis, prae aliis, locis, invalescere

cere poſſet: Curſum multo velocius quam inflammatio conficit, et ad terminationem ſuam citius pervenit: Nonnunquam viginti quatuor horarum ſpatio, nulla gangraena, quae raro quidem obſervatur, apparente, morte finitur: Neque ſudor iſte viſcidus ac peculiaris, qualis plerumque his, qui gangraena moriuntur, ſupervenit, mortem earum, quae puerperarum febre rapiuntur, antecedere ſolet.

White *, aliique auctores, hanc febrem proluviei putridae, et praeſertim lochiis putreſcentibus, ob puerperam imperite tractatam, eandem juſto diutius lecto affigendo, et hoc corporis ſitu fluxum impediendo, reſorptis, tribuunt.

Cum autem haec affectio puerperas, quarum lochia, quantum judicare poſſumus, rite ac naturaliter progrediuntur, neque ullam in putredinem

* Vid. White. Treatiſe on the management of lying-in women. Appendix.

dinem proclivitatem oſtendunt, adoriatur; cumque diaeta abnormi, frigore, &c. inducatur; illa ſententia vix admittenda eſt.

Nec deſunt quidem exempla in quibus, licet lochia, propter minutas placentae portiones retentas, inſigniter putrida fuerint, nulla tamen febris inſecuta eſt.

Haec affectio, cauſis remotis accuratius perpenſis, nihil aliud ad ſummum eſſe videtur, quam febris communis, quae, ob ſtatum ſpecialem, medendi naturam, et habitum aegrotae corporeum, ſigna peculiaria his rebus oriunda oſtendit.

In foeminis robuſtis ac plenioribus, quibus diatheſis phlogiſtica inſignis eſt, febris magis ad phlegmaſias accedere poteſt; dum in infirmis et mobilibus, ſi tardo puerperio vires convellantur, debilitatis et typhi ſigna manifeſtiora fu-

pervenirent. Statu quidem et conditione gravidarum et enixus defatigatione, et inanitione quae insequi solet, facile adducimur ad credendum morbum, in omni plerumque exemplo, typho potius quam synochae, fore affinem.

His positis, ratio aliqua ex parte reddi potest diversarum, et fere sibi invicem repugnantium, morbi enarrationum, quae a diversis auctoribus produntur.

Hanc affectionem contagio vulgari, hinc liquido patet, quod post plures eadem, in valetudinario Edinburgeno raptas, D. Young, qui eidem tunc temporis praefuit, omnia cubicula purganda atque pingenda curavit; quo facto, morbus evanuit, neque, hac cautione adhibita, denuo reversus est.

Nihil existit autem cur credamus, morbum contagio speciali diffundi: Quandoquidem Prof.

Home

Home * nos certiores facit, eas mulieres, quae, tempore, quo hic loci graſſatus eſt, apud ſe peperere, eodem immunes evaſiſſe.

Nec mirandum eſt, puerperarum febrim in noſocomiis publicis, prae aliis locis, vigere; cum non ſolum omnes cauſae excitantes ibi locorum adſint, ſed etiam pauperculae, quae ſubſidia ex hujuſmodi inſtitutis provenientia in rem ſuam vertere, neceſſitate cogantur, huic morbo inſigniter proclives ſint oportet. Infimae ſortis mulieres, dum uterum gerunt, enormi vitae generi, ingentique defatigationi, neceſſario objiciuntur. Ultimoque graviditatis ſuae ſtadio affectibus animi reprimentibus mirum in modum vexantur.

Quanta vi hujuſmodi animi affectus in puerperis pollent, ſequenti exemplo illuſtratur.

Juvenca

* Vid. Clinical experiments, &c. ſect. 4.

Juvenca toto graviditatis tempore quam optime valebat, et tandem feliciter enixa eſt.

Mater autem ejus jam in lucem ſuſceptae, puerpera, uti ex hiſtoria conſtat, fato conceſſerat. Hujus autem rei triſtis recordatio, tantum ei pavorem incuſſit, ut, etiamſi puerperium votis quam optime ceſſerat, ſecundo poſt partum die, febre, cui brevi occubuit, correpta fuerit *.

D. Home pariter obſtetricem, unamque ex nutricibus, quae hoc morbo in hujus urbis valetudinario, laborantes curabant, febre, aſt diverſa quidem, utpote in binis hiſce aegris, vomitu et ventris fluxu immuni, tentatas fuiſſe, aſſerit. Non defuit tamen ſuſpicio harum foeminarum morbum a contagio originem duxiſſe.

De ſignorum ratione.—Puerperarum in febre inflammationis eſt exemplar, quod ex partium affectarum

* Dr Clarke. Londinenſ.

affectarum debilitate oritur; eademque, five effectus five terminationes fpectamus, phaenomena, ac aliarum membranarum inflammatio, nobis oftendit. Inteftina non folum fibi invicem interdum adhaerent; fed etiam eorundem fuperficies exudatione ad inflammationem pertinente, ei, quae cynanche tracheali fupervenire folet, fimillima obducta; cum humore albido ac ferofo, puris nonnihil detinente, in abdominis cavum effufo, illi, qui in pectoris cavo in aegris, qui pneumonia laborantes extremum halitum efflavere, haud abfimili invenitur.

Hac re cognita, fignorum moleftiorum ratio nobis manifefta evadit.

Abdominis tormina, aliquorumque ejus vifcerum inflammationem, omnium, qui de hoc argumento fcripferunt, caetera quamlibet difcordium teftimonio, exiftere confirmatur. Non folum omentum atque inteftina ipfa, fed etiam

vafa,

vaſa, quibus tanta copia irrigantur, laxa et infirma poſt partum fiunt; humori igitur, quem continent, quique jam uteri contractione, qua vaſa ei propria magis impervia evadunt, quantitate augetur, propellendo imparia ſunt: Hinc ſanguis in his partibus congeritur. Impetum autem ſanguinis et conſtrictionem vaſorum extremorum febre illatam, haud parum ad hanc congeſtionem conferre, liquido probatur obſervatione eorum, qui cadavera inciderunt aegrotantium febre a puerperarum diverſa mortuorum, in quibus eadem fere phaenomena obſervata ſunt.

His poſitis, ratio facile redditur ſummi iſtius abdominis cruciatus et tactus impatientiae, de quibus aegrae ſemper conqueruntur; moleſtiae etiamque ſingularis ac ſpirandi difficultatis, quae oriuntur ex formidata thoracis amplificatione, et dolore, quo ſepti tranſverſi deſcenſus viſcera abdominis inflammata afficit.

Caetera

Caetera ſigna ad pyrexiam generalem pertinent; hujus autem naturae, cauſarum, et ipſarum modi operandi, inveſtigatio a propoſito noſtro aliena eſt.

De diagnoſi.—Paucae quidem aegrotationes exiſtunt, quorum indicia notis adeo manifeſtis inſigniuntur, ut nihil cum aliis morbis commune habeant; hanc rem in puerperarum febre praecipue ita ſe habere invenimus. Morbi, quibus haec affectio confundi poteſt, ſunt dolores illi qui partum inſequi ſolent, hyſteritis, febris lactea uti apellatur, miliaria, colica, et cholera.

Minime vero mirandum eſt, hanc affectionem, doloribus illis qui partum excipiunt, a medicis parum cautis confundi: Illi enim dolores plerumque jure expectantur. Omnis igitur cruciatus, et omnis a ſanitate recuperanda aberratio illis, ſponte quaſi, ab incautis tribuerentur. Memoria ſed tenendum, dolores qui

partum

partum insequuntur, intervallis reverti; neque generalem abdominis teneritudinem, vel tactus intolerantiam; neque spirandi difficultatem, inducere; neque arteriarum pulsus inde turbari; et eosdem denique, lochiis cessantibus, evanescere.

Hysteritis et puerperarum febris a se invicem vix unquam distinguuntur, licet plurimae sint res, quae ad diagnosin satis manifestam ducunt. Si animum definitioni hysteriditis a D. Cullen positae, videlicet, ' Pyrexia, hypogastrii calor, ' tentio, tumor, et dolor, os uteri tactu dolens, ' vomitus,' advertamus; primum et ultimum ejus signum, scilicet calorem ac vomitum, his binis morbis communia esse videbimus. Porro, dolor in hysteritide est pulsatilis, et ponderis sensu comitatur: Nec parum in distinctione eruenda adjuvabimur, observando, calorem in hysteritide esse semper plurimum auctum; lochia

chia ſtatim, ac ſubito, repreſſa; et pulſum diu admodum plenum ac durum perſtare.

Etſi febris lactea, eo quod rigore et capitis dolore impetum facit, per breve tempus puerperarum febri confundatur; brevi tamen, mammarum tenſione et moleſtia, axillarum dolore, et potiſſimum doloribus abdominis et ſpirandi difficultate abſentibus, ab eadem ſecernetur.

Specialis papularum forma, quae miliariae ſuperveniunt, una 'cum ſudore olido, frequenti 'ſuſpirio, et punctionibus cutis,' ut a Cullen definitur, hanc a puerperarum febre ſatis facile diſtinguet.

Puerperarum febris ſecernitur a dolore colico, eo quod hic ſuam ſedem primariam in umbilico figit; qui una cum muſculis vicinis ſaepiſſime contractione ſpaſtica afficitur: Ægra cor-

pus ſuum contorquet; levamen ex abdomine preſſo percipit, alvo ſimul pertinaciter aſtricta.

Puerperarum febris denique a cholera diſtinguitur: Nam reſpiratio in hac integra perſtat, neque ulla abdominis tactus impatientia adeſt; vomitus majori vi ac gravitate progreditur, viresque citius exhaurit, nullis pyrexiae ſignis plerumque comitantibus; quae res ſunt valde diverſae in affectione de qua hic agitur: Diarrhoea enim levamen quamlibet fugax ſecum adfert.

De prognoſi.—In hoc morbo, veluti in aliis, judicium noſtrum de eventu ex ſignorum gravitate praecipue colligitur: Cum autem illa plerumque ſint admodum varia, et fallacia, cautiſſime ſemper ferendum eſt.

Inter omnes auctores convenit, arteriarum pulſui potiſſimum eſſe fidendum. ‘The moſt

‘ diſtinguiſhing

'distinguishing and inseparable symptom of all 'others, is the quickness of the pulse, whatever 'other quality be joined to it, which constantly 'occurs whenever this fever exists in any a- 'larming degree, and from which the degree 'of danger may be estimated more certainly, 'than from all the other symptoms put toge- 'ther *.'

Si igitur arteriarum pulsus, aliquandiu post idonea remedia perite exhibita, celeres, et simul parvi, ac debiles, perstiterint; licet omnia caetera signa speciem benignam assumant, aegraque levamen percipiat; summum tamen periculum timendum est.

Utcunque, si post alvi proluviem, sive sponte, sive arte, excitatam; si post sudorem profusum, ast generalem; vel, si denique post copiosum urinae

* White.

urinae profluvium, pulſus tardiores evaſerint; exitus morbi fauſtus jure expectandus eſt.

Reſpirationis quoque ſtatus, una cum pulſu, nos ad judicium de eventu certius ferendum adjuvabit.

Quod caetera quidem ſigna attinet, vix nobis in hac re auxilio erit. Magnitudo autem eorundem, violentia, ſcilicet, vel lenitas, ad ſententiam noſtram roborandam conferet.

De medendi natura.—Nullam medendi rationem, quae uſu comprobatur, vel melius, quam ipſius morbi natura, intelligitur, hactenus ſtabilitam eſſe, maxime dolendum eſt: Singuli enim auctores illam medendi methodum, quae ipſorum opinioni optime quadrare viſa eſt, propoſuere.

Re accurate perpenſa, abſurdum, imo vix

fieri

fieri poſſe, videtur, unam medendi methodum regularem, ac ſibi conſtantem, omnique morbi exemplo facile accommodandam, ſtabilire: Affectio enim de qua agitur, diverſas in diverſis aegris, quas adoritur, ſpecies induit: Et inſuper tam antecedentium, quae quidem valde varia ſunt, quam ſignorum quae adſunt, ratio habenda eſt.

Quaedam tamen de quibuſdam remediis uſitatioribus diſſerere, non abs re ſit.

Nonnulla generalia diatheſin phlogiſticam minuendi conſilia, quibus quidem, et praeſertim ſanguinis detractioni, multum inſiſtitur, a quibuſdam medicis ponuntur: Dum alii, nec minore fiducia, eadem rejicienda clamitant.

Sanguinis autem detractionem rariſſime neceſſariam, immo aliquando periculi plenam, ex morbi hiſtoria jam tradita, liquido conſtat.

Haud-

Haudquaquam vere negandum eſt, quin exempla, in quibus hujuſmodi exinanitio prodeſſe queat, medicinam facientibus occurrant: Sed morbi progreſſus adeo plerumque velox eſt, et debilitas quae inſequitur adeo inſignis, ut effectus, quibus minime mederi poſſumus, ex ſanguinis detractione minus caute adhibita, oriri queant.

Nec iſte medendi modus uſu comprobatur; nunquam enim in locis, per quae morbus ſtragem latiſſime dedit, profuiſſe viſus eſt. In noſocomiis Edinburgi atque Dublini manifeſte nocuit: Eoſdem diros effectus Lutetiae Pariſiorum in valetudinario, cui nomen Hotel Dieu, praeſtitiſſe fertur.

Levret *, uſum venae ſectionis omnino vituperans, ſic ſcribit: ‘ Ce n'eſt pas ſans de bon‑ ‘ nes raiſons, que j'établis ici ce precepte; j'ai vû

* L'art des accouchmens, § 995.

'vû périr plusieurs femmes qui avoient été
'beaucoup saignées pour des dépots consécu-
'tifs à la matrice à la suite des couches: Il y
'a plus, je n'en ai pas même encore vû échap-
'per une seule.'

Remedia vomitoria haud parum a quibusdam medicis Gallicis * commendantur; et quia aliis febribus progredientibus occurrunt, eadem in hac affectione pariter profutura verisimile sit. Fieri tamen forsitan potest, ut hujusmodi medicamentis, propter levamen, quod aliquando afferre videntur in quibusdam lenibus frébriculis, quae saepe post partum impetum faciunt, et cursum suum brevi tempore perficiunt, plus satis confisum fuerit. Utcunque se res habeat, instante morbi tentatione, si unquam, semper administranda sunt: Nam, si diutius differantur, abdominis tormina, vi, quae in corpore quatiendo pollent, augeant oportet. In exemplis,

* M. Doulcet, &c.

plis, ubi gravis nauſea ac vomitus ſponte occurrunt, praecipue indicantur.

Remedia vero quae promovent alvi proluviem, quae vel morbi tentationem comitatur, vel citiſſime expectanda eſt, optimos edunt effectus.

Alvus autem catharticis mitioribus, qualia ſunt Oleum Ricini, vel quidam ex Salibus neutris, et praecipue alvum ducentibus, quae penitus neceſſaria D. Denman opinatur, purganda eſt. Sub morbi initium enemata emollientia ſola uſurpanda ſunt: Si haec autem votis noſtris parum reſponderint, ad remedia efficaciora confugiendum eſt. Antimonium Tartarizatum, parvis doſibus ſaepe iteratis, ab auctore modo citato adhiberi ſolebat. Hoc, inquit, medicamentum raro noſtram vomitum ciendi ſpem fallit, in exemplis ubi nauſea inſignis adeſt: Et rarius canalem inteſtinalem evacuandi expectationem fuſtratur. Porro, levem per cutem exhalationem promo-

promovendo, et hoc modo curfum humorum ad corporis fuperficiem faciendo, fanguinis in vifceribus congeftionem forfan tollere poteft.

Hauftus falini, intervallis adhibiti, admodum profuiffe obfervati funt.

Si diarrhoea fit praeter folitum gravis, aegraeque vires fubito convellere videatur, colombo radicem in eadem cohibenda maxime utilem effe, experientia docet.

Quoufque diarrhoea promovenda vel coercenda fit, dejectionum fpecies, atque aegrae vires, plerumque indicabunt. Crebra linteorum mutatio et regimen frigidarium praefcribenda funt.

Fotus abdominis, ad tormina minuenda, atque ad fomnum diu defideratum alliciendum, maxime profunt: Et hirudines, eodem confilio, abdomini admotae, faepe levamen attulere. Ægrae

 vires

vires cortice Peruviano et vino generoſo ſuſtinere decet.

Signa alia moleſtiora, prout ſuperveniant, mitiganda ſunt. Sed ante omnia, morbus, gravidam perite curando, et poſt partum cauſas excitantes vitando, praeveniendus eſt, ſi fieri poſſit.

F I N I S.